

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ผู้สอน

ครูมานิตา สาเหล็

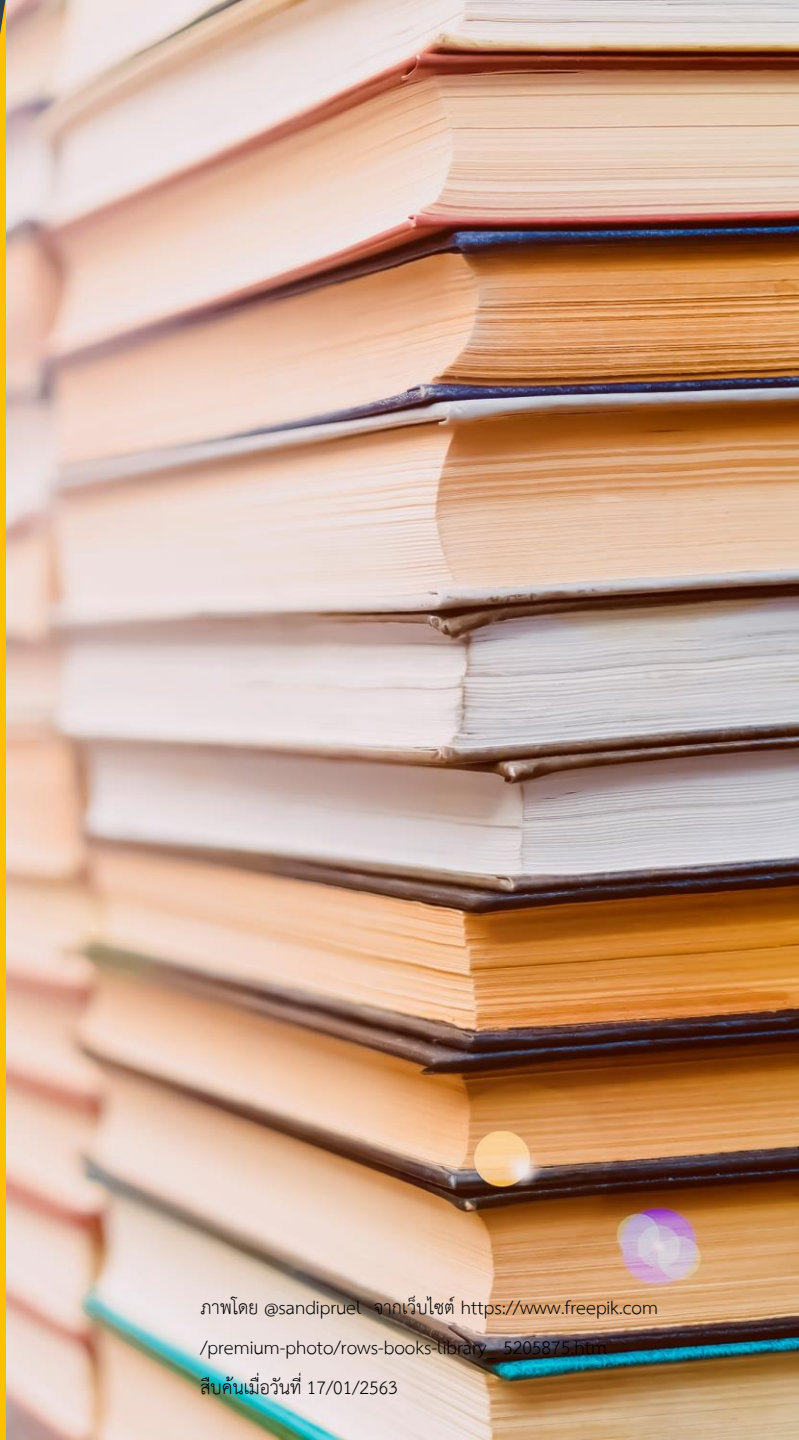
เรื่อง

การอ่านตีความ
และประเมินค่า

หน่วยที่ ๕
ภูมิใจในถิ่นตน

การอ่านตีความและประเมินค่า

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายหลักการอ่านตีความและประเมินคุณค่าที่ได้จากงานเขียน
- อ่านตีความและประเมินคุณค่าที่จากงานเขียน

ทบทวนความรู้

การตีความ หมายถึง

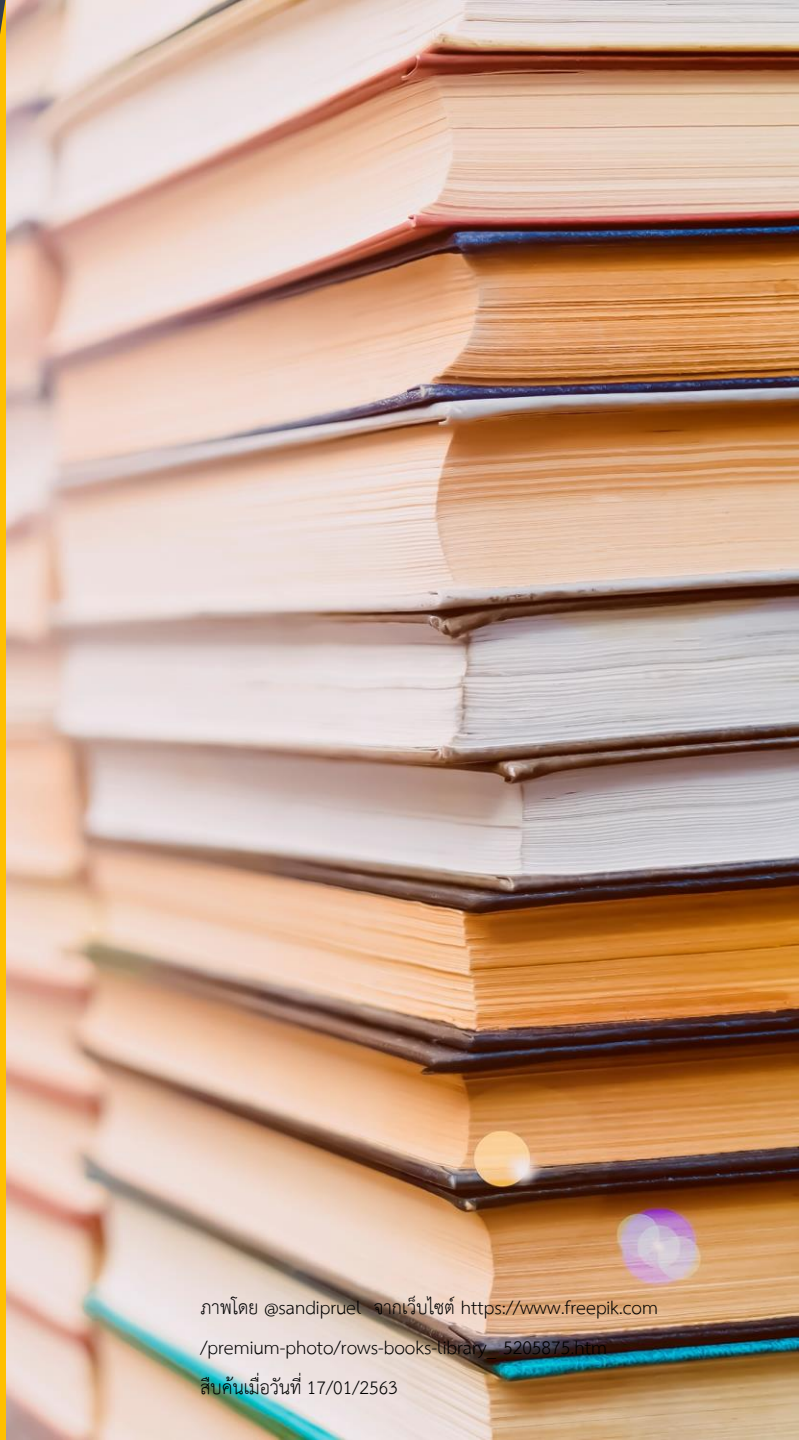
การอ่านเพื่อให้เข้าใจความหมาย ความคิดสำคัญของเรื่อง ความรู้สึกและอารมณ์สะท้อนใจจากงานเขียน

การประเมินค่า หมายถึง

การให้สะท้อนคุณค่างานเขียนว่าดีหรือมีข้อบกพร่องประการใด

นิทานเรื่อง วาจาสิทธิ์

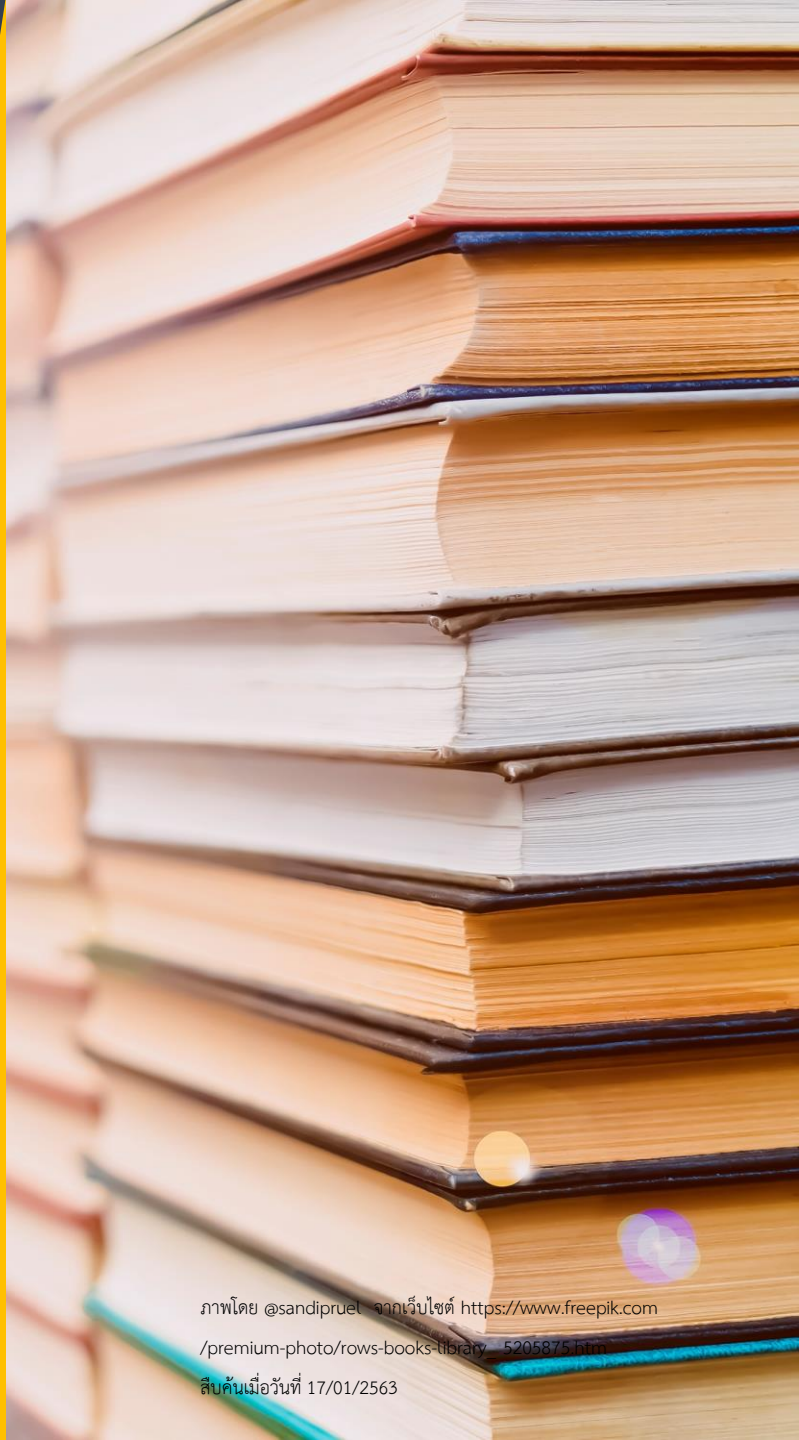

มีพระอาจารย์ท่านหนึ่ง เป็นที่เลื่องลือ
กันว่า มีวาจาสิทธิ์ ใคร ๆ ก็พากันมาฝากตัวเป็น
ศิษย์ ถ้าศิษย์ผู้ใดปฏิบัติตนได้เป็นที่ถูกใจ ท่านจะ
ให้พรก่อนที่จะจากกันไปชายหนุ่มสองพี่น้องเข้ามา
ฝากตัวเป็นศิษย์ของพระอาจารย์ผู้นี้

คนพี่หน้าตาขี้ริ้วขี้เหร่ แต่นิสัยใจคอดี
ไม่เป็นคนช่างประจบ ส่วนคนน้องหน้าตาคมสัน
พูดจาดีเสน่ห์ และยังเป็นคนมีนิสัยช่างประจบ
อีกด้วย

พระอาจารย์มอบหน้าที่ให้คนพี่
ทำความสะอาดที่อยู่อาศัย ตักน้ำไว้ใช้
และอาบกิน ดายหญ้า ตัดกิ่งไม้ เป็นต้น
ส่วนคนน้องมีหน้าที่ปรนนิบัติพัดวี นวดเพ้น
จัดอาหารและที่นอนให้แก่พระอาจารย์
พระอาจารย์ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่คน
ทั้งสองเสมอกัน

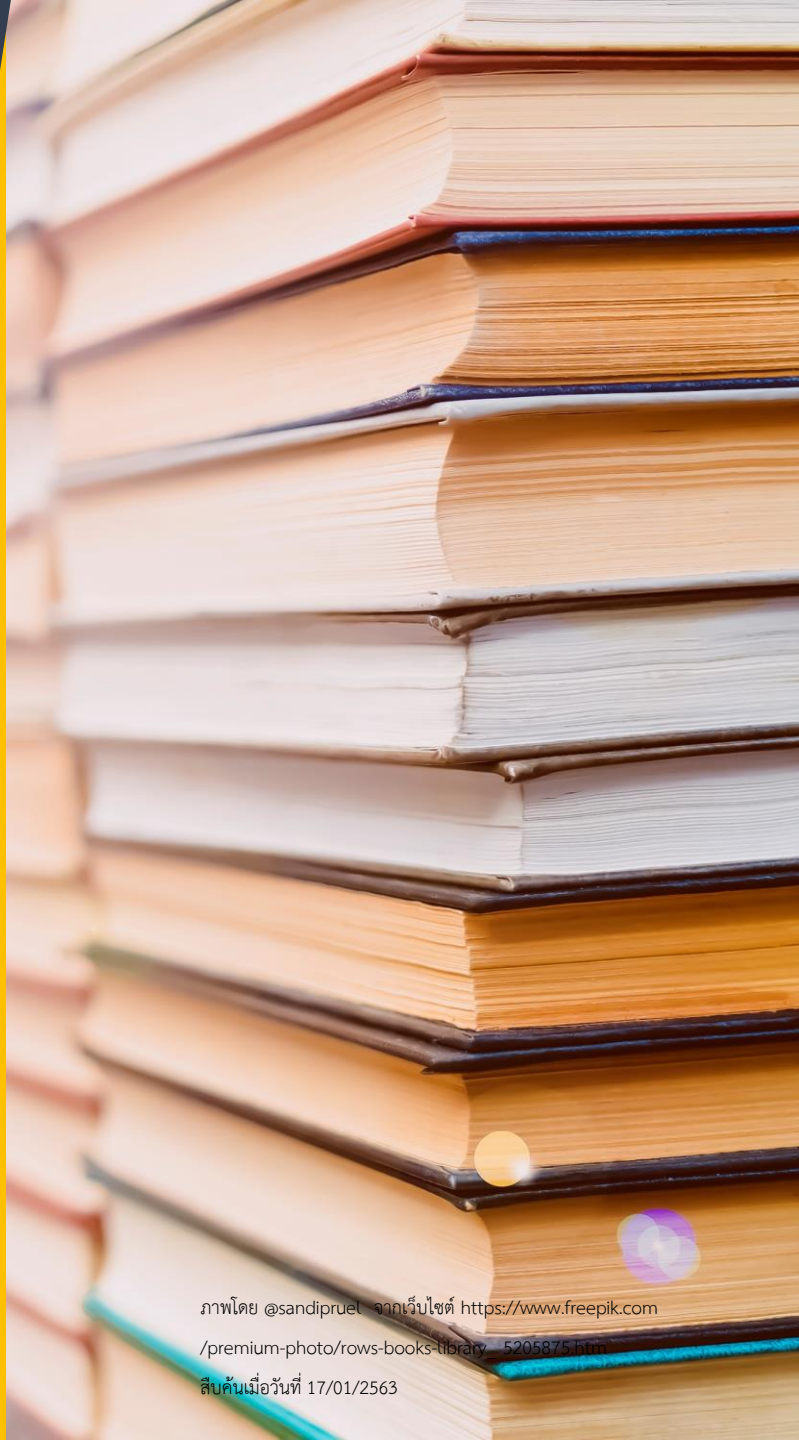

เมื่อเรียนจบแล้ว พระอาจารย์ได้เรียก
ทั้งสองคนมาพร้อมหน้ากัน พร้อมกับสั่งว่า
เจ้าทั้งสองก็มีวิชาความรู้พร้อมแล้ว แต่ก่อนที่จะ
ลากลับบ้านเกิด ให้ออกไปผจญชีวิตเสียก่อน
๑ ปี แล้วกลับมาหาอาจารย์เพื่อเล่าให้ฟังว่าได้
ผจญชีวิตมาแล้วอย่างไร

ผู้เป็นเพื่อนนั้น ขอให้พรว่า เจ้าจงมีโคนม ๑ ตัว
ตลอดไป ส่วนคนน้องขอให้มียโคนม ๑ คู่ตลอดไป
เช่นกัน

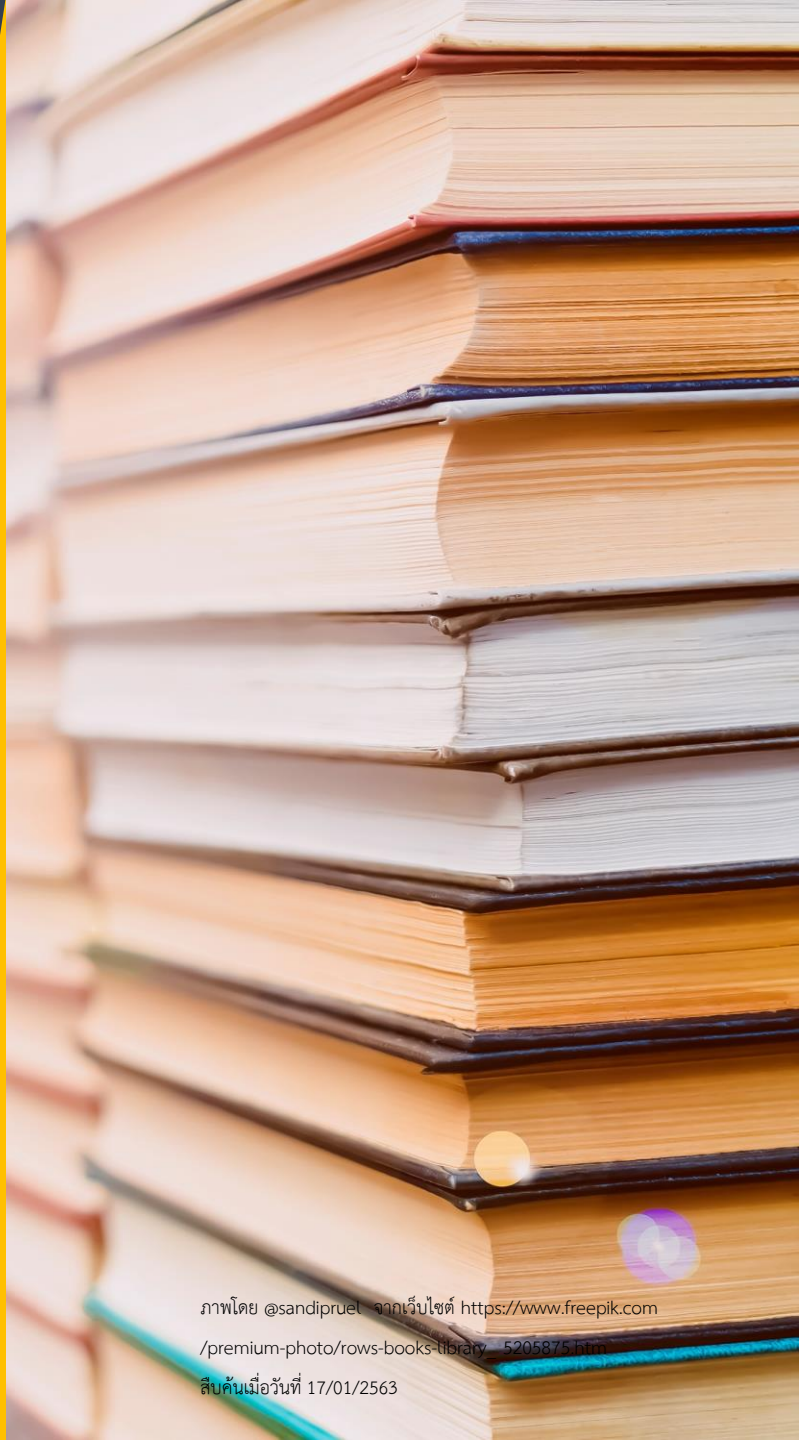
ชายหนุ่มทั้งสองรับคำของท่านอาจารย์
โดยดุษณีภาพ แล้วแยกย้ายกันไปเมื่อครบ ๑ ปี
ชายผู้เป็นน้องกลับมาถึงสำนักด้วยท่าทาง
อันอิดโรยแสดงความยากจนข้นแค้นแสนเข็ญ

กราบเรียนพระอาจารย์ว่าตนไม่มีความรู้เรื่อง
การเลี้ยงโคนม โคจึงผ่ายผอมเป็นโรค ไม่เคย
เห็นน้ำนมวัวเลย บอกขายก็ไม่มีใครซื้อสภาพจึง
เป็นเช่นนี้ พระอาจารย์ยังไม่ทันซักไซ้ไล่เลียง
ว่าอย่างไรก็เหือบไปเห็นชายหนุ่มผู้หนึ่งนั่งคาน
หามาอย่างสง่างาม ท่าทางภูมิฐาน หน้าตา
อิมเอิบ แสดงความเป็นผู้มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่

พระอาจารย์จ้องมองชั่วคราวก็จำได้ว่าเป็นชายหนุ่มผู้เป็นพี่น้องเอง เมื่อชายหนุ่มเข้ามากราบแทบเท้าของท่านอาจารย์ ซึ่งขณะนั้นพอจะหายงงงันบ้างแล้ว พระอาจารย์ก็ก้มลงกระซิบบถามว่าไปทำอะไรมา จึงอัครฐานถึงปานนี้ ชายหนุ่มตอบซ้ำ ๆ ว่า “ด้วยวาจาอันศักดิ์สิทธิ์ของอาจารย์ กระผมจึงมี โคนม ๑ ตัว อยู่ตลอดไป” และเมื่อสังเกตว่า พระอาจารย์ ยังมีท่าที่ฉงนสนเท่ห์อยู่

ชายหนุ่มจึงกล่าวต่อไปว่า เย็นลงกระผมก็ขายวัว
ที่มีอยู่ ๑ ตัวนั้นไป รุ่งเช้าขึ้นมาผมก็มีวัว ๑ ตัว
เป็นเช่นนี้ตลอด ๓๖๕ วัน เงินทองจึงไหลมาเทมา
ไม่ขาดสาย ด้วยประการฉะนี้แหละครับ

จับใจความสำคัญ

5

Who - ใคร

W

What - ทำอะไร

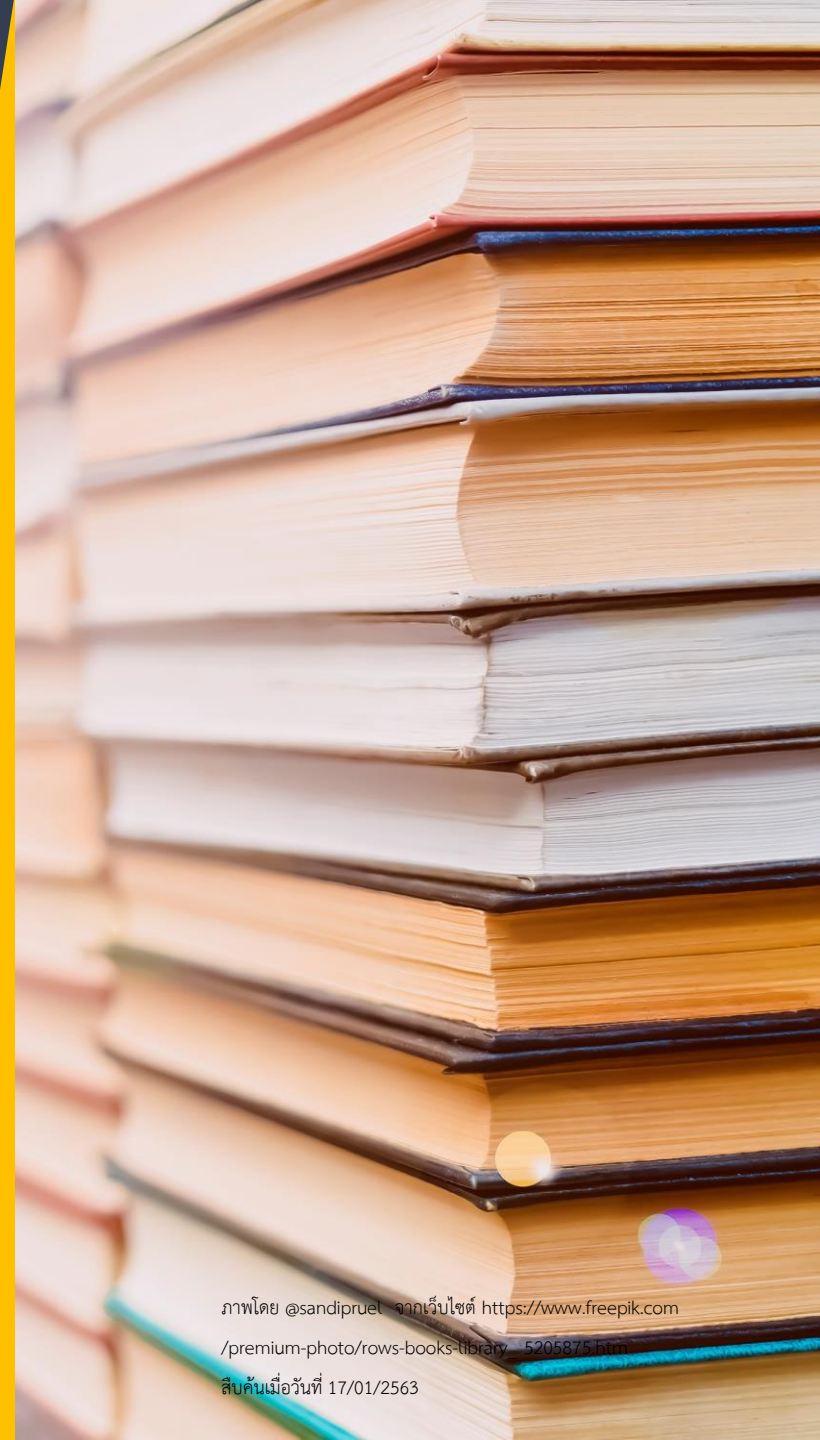
1

Where - ที่ไหน

H

When - เมื่อไร

How - อย่างไร

ตีความ

ตัวละครเอก

พระอาจารย์

ผู้มีอำนาจ

พี

คนที่ทำงานและมีประสบการณ์
ไม่ประจบเจ้านาย

น้อง

คนที่รักสบาย ชอบประจบ
เจ้านายไม่มีไหวพริบ

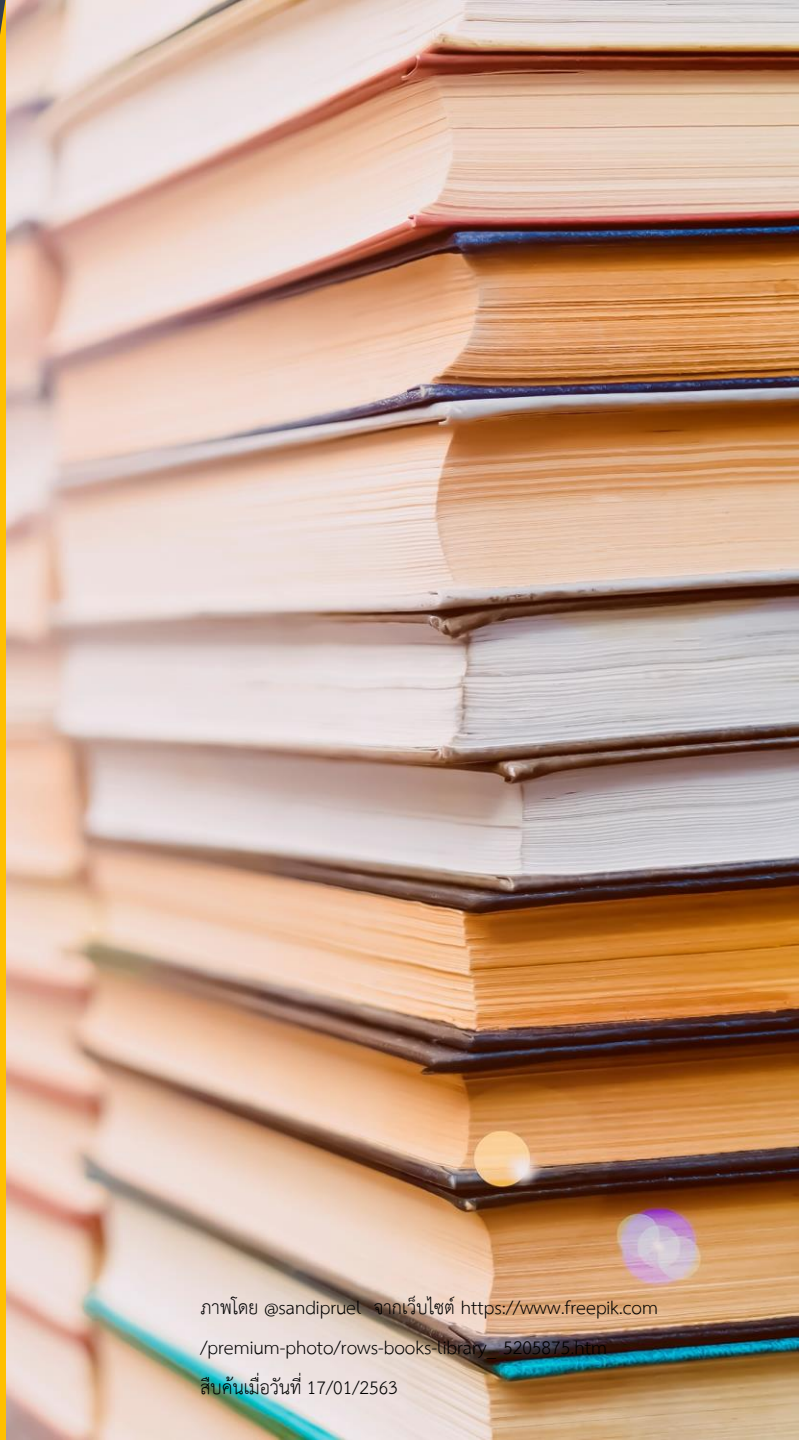
ดีความ

พฤติกรรม

คนพี - ทำความสะอาดที่อยู่อาศัย
ต้มน้ำไว้ใช้และอาบกิน ดายหญ้า ตัดกิ่งไม้

คนทำงาน ทุ่มเทกกับงานด้วยแรงกาย
ส่งผลให้สามารถเอาตัวรอดด้วยความสามารถของตนได้

ตีความ

พฤติกรรม

คนน้อง -ปรนนิบัติพี่ดี นวดเพื่อน จัดอาหาร
และที่นอนให้แก่พระอาจารย์

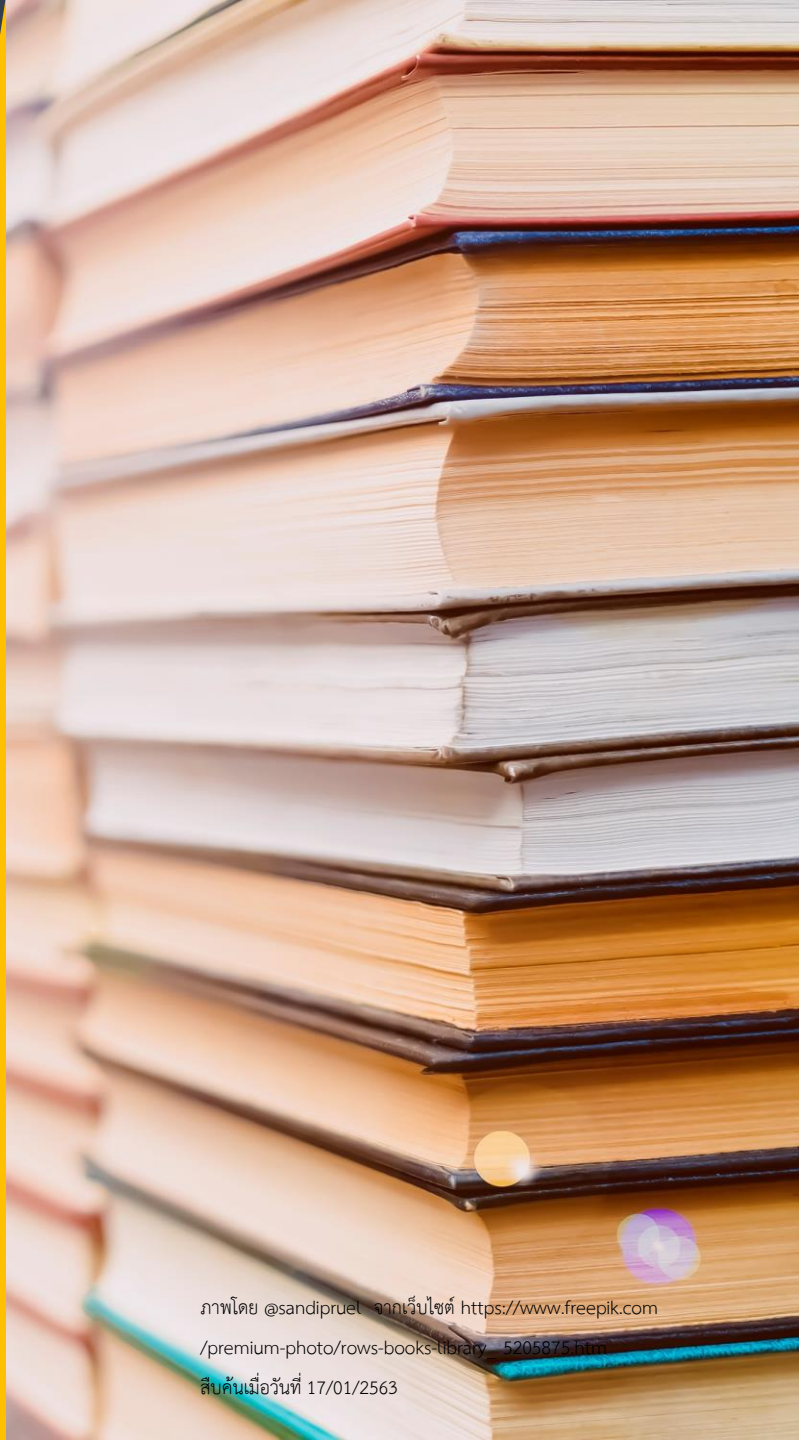
ทำงานสบาย โกงพี่ชิดเจ้านาย ส่งผลให้ขาดทักษะ
การแก้ปัญหาและช่วยเหลือตัวเองไม่ได้

ประเมินค่า

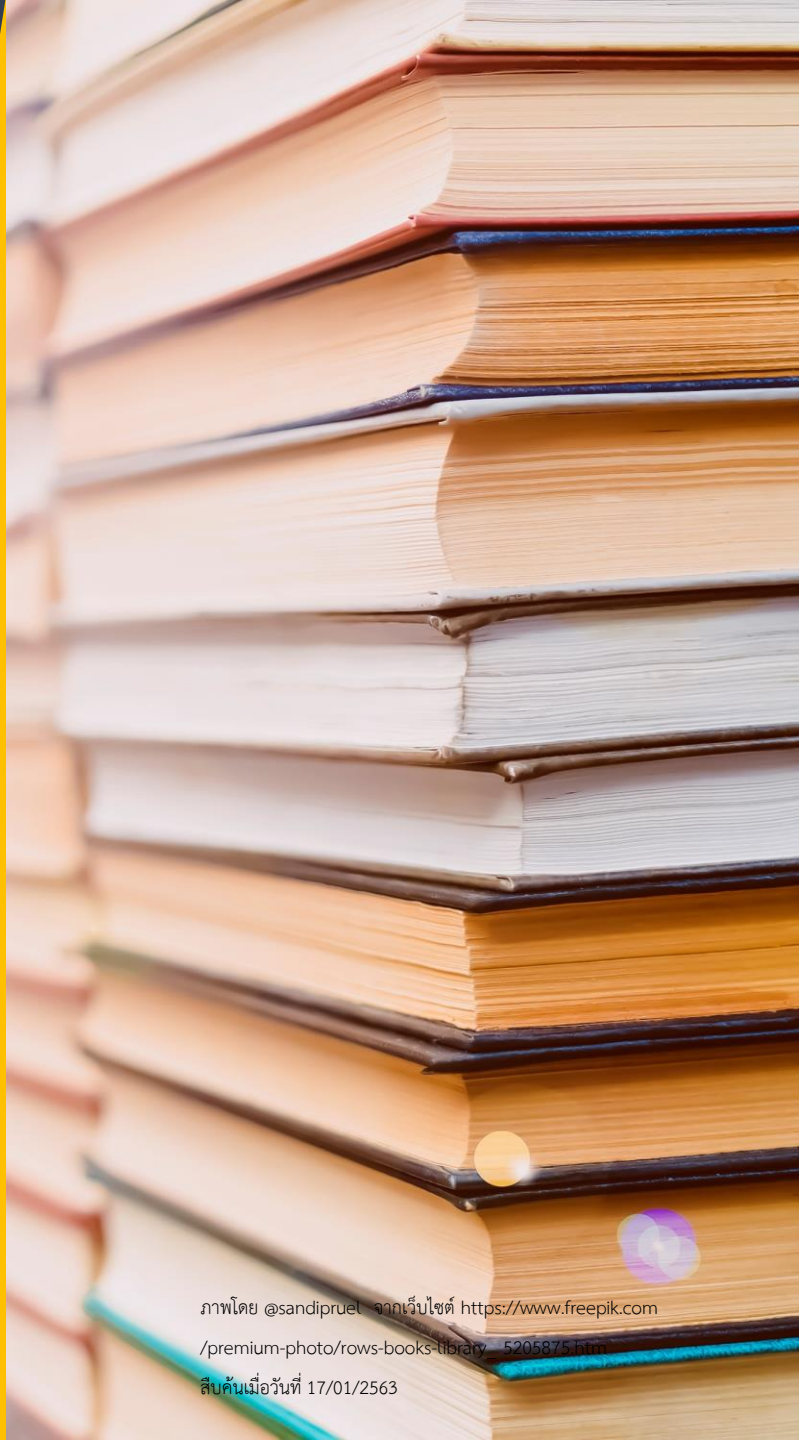
ข้อคิด – การทำงานด้วยความสามารถตน
จะทำให้มีทักษะเอาตัวรอด ช่วยเหลือ
ตัวเองได้

สะท้อนสังคมการทำงาน - ทำให้เห็น
คน ๒ ประเภทในหน่วยงานทุกที่ที่
มักมีคน ๒ ประเภทนี้

กิจกรรม

กะเทาะสาร ขยายผล

ภาพโดย @sandipruet จากเว็บไซต์ <https://www.freepik.com>

/premium-photo/rows-books-library_5205875.html

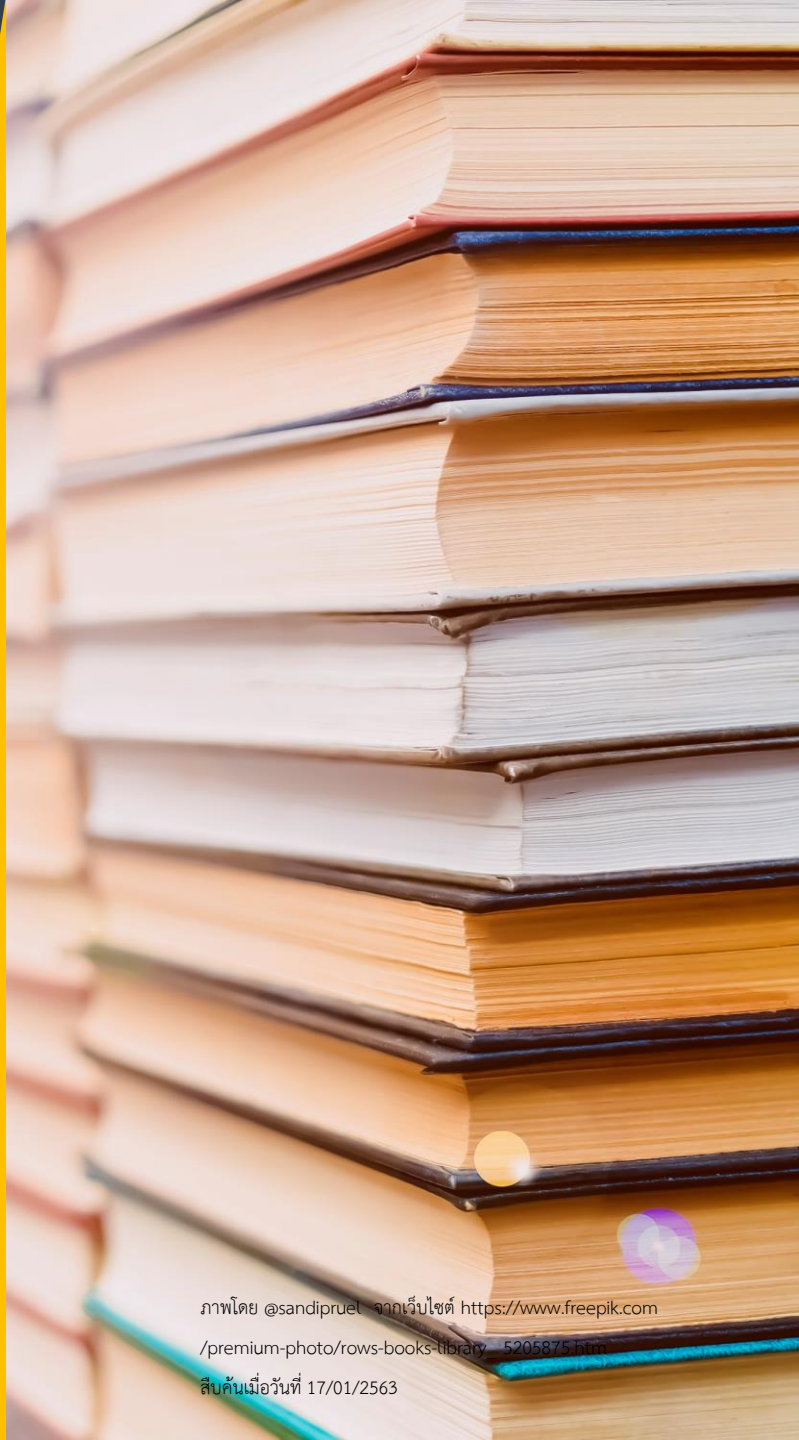
สืบค้นเมื่อวันที่ 17/01/2563

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ ๑ ตีความ ประเมินค่าสาร

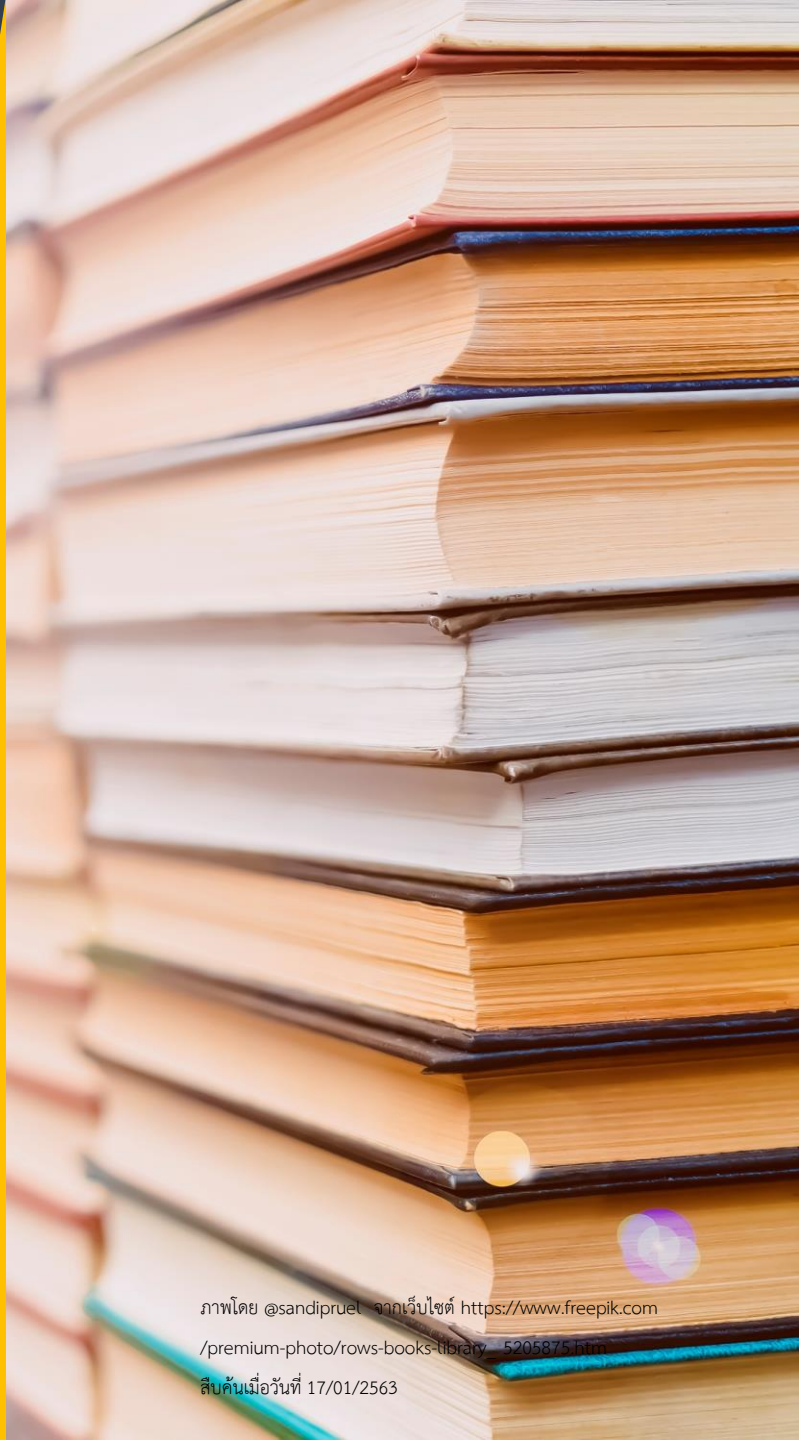
ขั้นที่ ๒ นำแก่นเรื่องมาเขียนใหม่

ขั้นที่ ๓ นำเสนองานเขียน

ขั้นที่ ๑

ตีความ และประเมินค่าสาร

ภาพโดย @sandipruet จากเว็บไซต์ <https://www.freepik.com>

[/premium-photo/rows-books-library_5205875.html](https://www.freepik.com/premium-photo/rows-books-library_5205875.html)

สืบค้นเมื่อวันที่ 17/01/2563

แก้วหน้าม้า

โดย กรมหลวงภูวเนตรนรินทรฤทธิ์

มีเมืองอยู่เมืองหนึ่งชื่อว่า “ มิถิลา ” เมืองนี้ปกครองโดยกษัตริย์ทรงพระนามว่า “ ภูวดล มงคลราช ” พระองค์มีพระมเหสีทรงพระนามว่า “ พระนางนันทา ” ทั้งสองพระองค์ มีพระโอรสทรงพระนามว่า “ ปิ่นทอง ” พระนครเจริญรุ่งเรืองและสงบสุข

นางแก้วหน้าม้าเป็นธิดาสามัญชนชาวเมือง
มิลิลา เหตุที่นางมีชื่อเช่นนี้เพราะก่อนตั้งครรภ์ผู้เป็น
มารดาได้ฝันว่าเทวดานำแก้วมาให้ พอให้กำเนิด
บุตรสาวเลยตั้งชื่อว่า “แก้ว” แต่เนื่องจากใบหน้า
เหมือนม้า ชาวบ้านเรียกว่า นางแก้วหน้าม้า

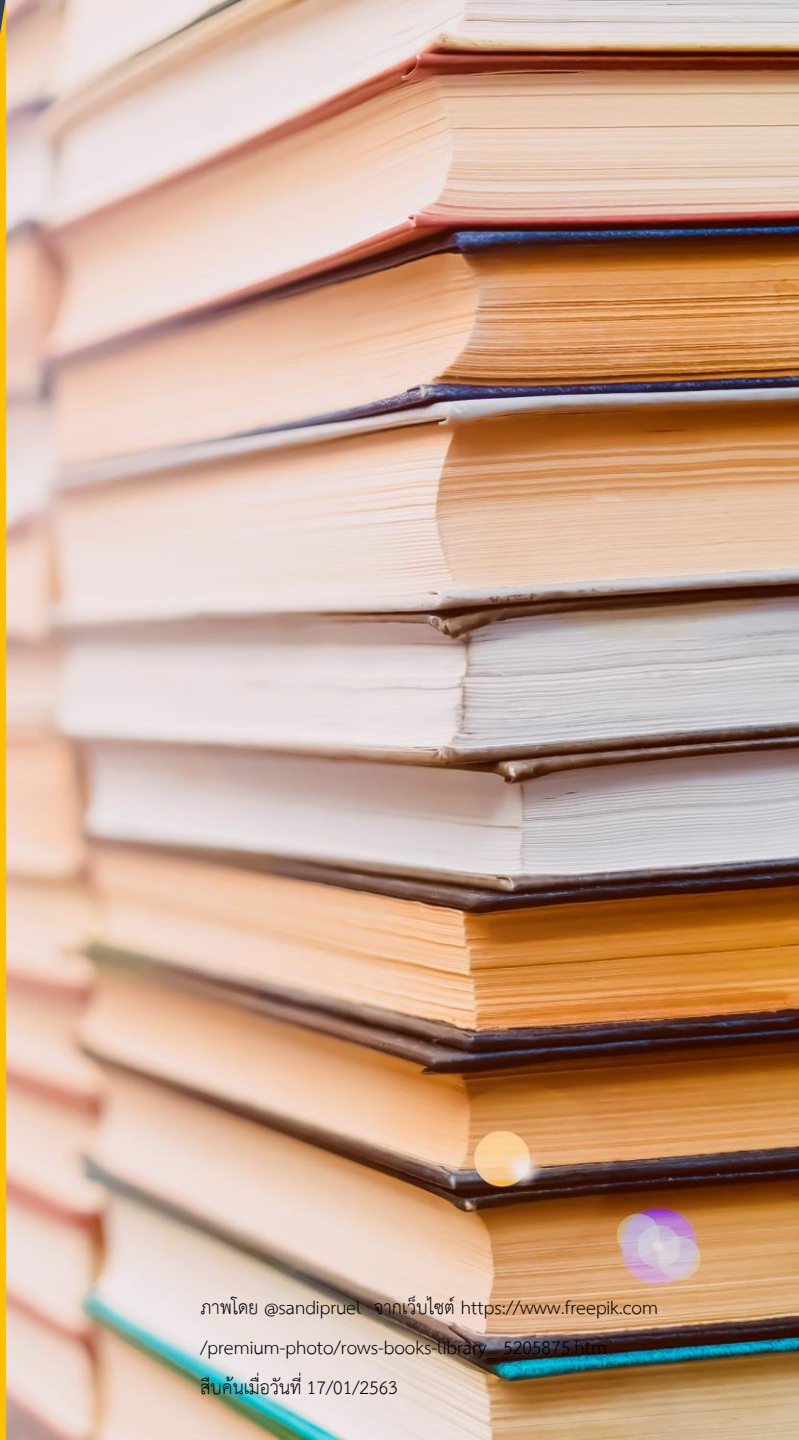
พระปิ่นทองนั้นมีรูปลักษณ์ที่สวยงามชายชาตรี
และเป็นคนที่มีนิสัยดีจริงโดยจะทำให้พระบิดาและ
พระมารดาปวดหัวอยู่เสมอ มีวันหนึ่งพระปิ่นทอง
ได้มาขออนุญาตพระบิดากับพระมารดาออกไปเล่น
ว่าวที่ทุ่งพระบิดามารดาก็ได้อนุญาต

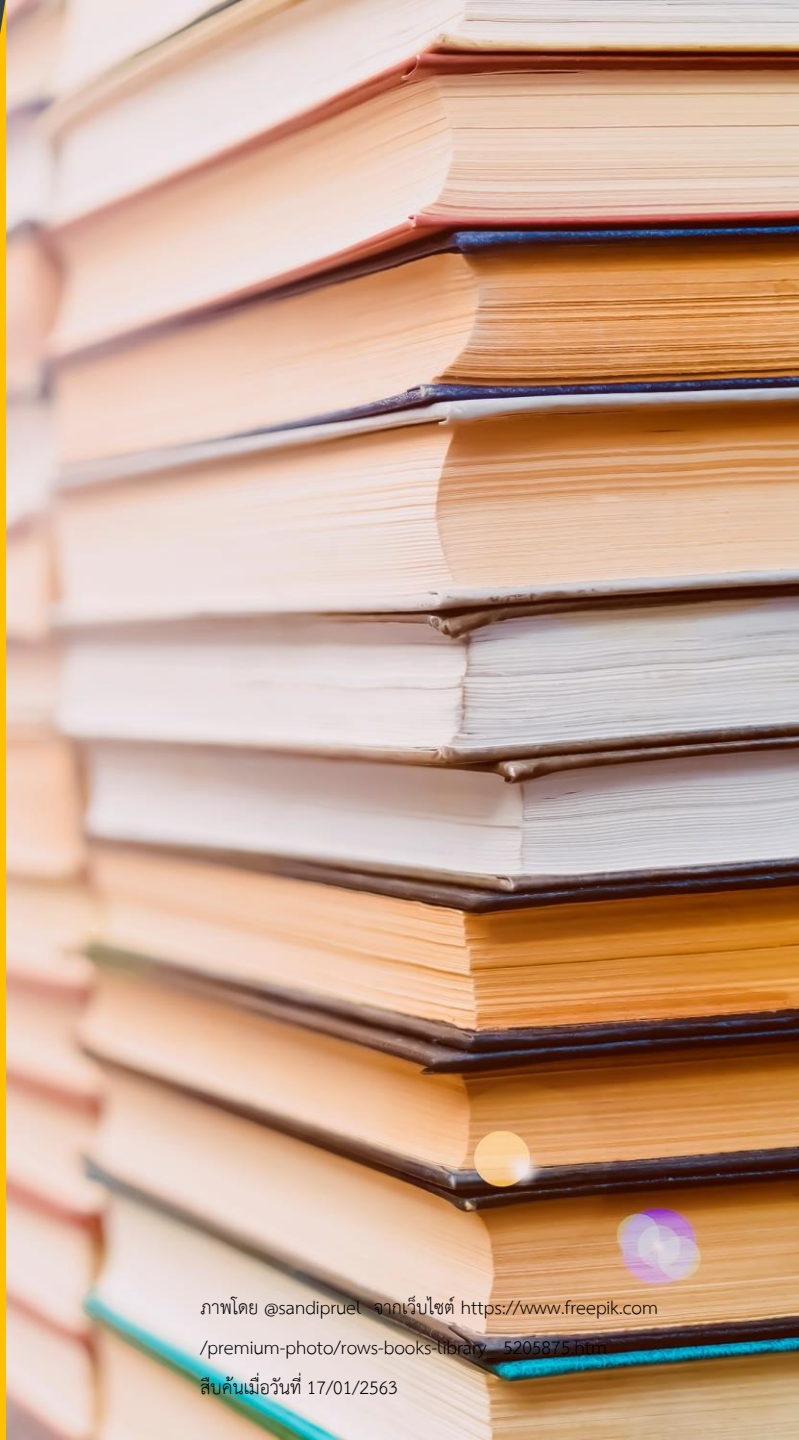
พระปิ่นทองได้ออกมาเล่นว่าวซึ่งลมแรงมาก
ว่าวของพระปิ่นทองได้หลุดมือและปลิวไปไกลทำให้
ทหารที่มากับพระปิ่นทองวิ่งตามว่าว ซึ่งนางแก้วหน้า
ได้เก็บว่าวได้แล้ววิ่งหนี เมื่อนางเห็นว่าวรูปร่าง
ลักษณะดีก็ตัดสินใจยึดเป็นของตนเองแต่เพียงอึดใจ
ต่อมา เมื่อเจ้าชายเสด็จมาถึงที่นั่นและได้ยืมแก้วพุด
ก็ทรงโกรธมาก และคิดว่าหญิงผู้นี้พุดจาโยกโย้
น่ารำคาญ พระองค์เกลียดนางยิ่งนักเมื่อนาง
มีใบหน้าที่ประหลาด แต่ด้วยความที่อยากได้ว่าว
ของตนคืนจึงแก่งัดทำดีกับนางไปอย่างนั้นเอง
และได้สัญญากับนางว่าจะให้นางเข้าไปอยู่ในวังด้วย

นางแก้วรออยู่หลายวันไม่เห็นพระปิ่นทอง
มารับ นางแก้วจึงเล่าเรื่องให้พ่อกับแม่ฟัง และขอให้
ไปทวงสัญญา เมื่อพ่อแม่ไปทวงสัญญากับพระปิ่น
ท้าวภูวตลกรั้วตรัสให้นำตัวไปประหาร แต่พระนางนั้นหา
ได้ตัดทานพร้อมเรียกพระโอรสมาสอบถาม พระปิ่นทอง
ยอมรับว่าสัญญาว่าจะให้นางเข้ามาอยู่ในวัง
เมื่อพระปิ่นทองสัญญาแล้วพระนางนั้นหาสั่งให้ไปรับตัว
นางแก้วมาอยู่ในวัง ครั้งไม่มีวอทองมารับสม
กับตำแหน่งมเหสี นางแก้วก็ไม่ยอมไป จนในที่สุด
นางแก้วได้นั่งในวอทอง พร้อมกับแต่งตัวสวยพริ้ง

พอมาถึงวังหลวง ท้าวภูวศลกับพระปิ่นทองเห็น
นางแก้วรูปร่างหน้าตาหน้าเกลียด กริยามารยาทกระโดด
กระเดกก็ทนไม่ได้ คิดหาทางกำจัดนางแก้ว แต่พระนาง
นั้นทานึกเอ็นดู นางแก้วเข้าวังมาไม่นาน ท้าวภูวศล
กับพระปิ่นทองหาทางกำจัดนางแก้ว โดยให้นางแก้ว
ไปยกเขาพระสุเมรุมาไว้ในเมืองภายใน ๗ วัน หากทำ
ไม่สำเร็จจะต้องได้รับโทษประหาร แต่ถ้าทำได้จะจัดพิธี
อภิเษกสมรสกับพระปิ่นทอง

นางแก้วออกไปตามป่า เสียงลัตย์อธิษฐานกับเหล่า
ทวยเทพว่าหากตนเป็นเนื้อคู่ของพระปิ่นทอง ขอให้พบ
เขาพระสุเมรุ เดินทางต่อไปอีกสามวัน พบพระฤๅษี
รีบเข้าไปกราบและเล่าเรื่องราวทั้งหมด พระฤๅษีมีใจ
เมตตาจึงช่วยถอดหน้าม้าออกให้นางแก้วกลายเป็น
หญิงที่งดงามโสกา แล้วเสกหนังสือเป็นเรือเหาะ
ให้ลำหนึ่งพร้อมมอบอิโด้ไว้เป็นอาวุธ นางแก้ว
จึงสามารถไปยกเขาพระสุเมรุมาถวายท้าวภูวคัลได้
สำเร็จ

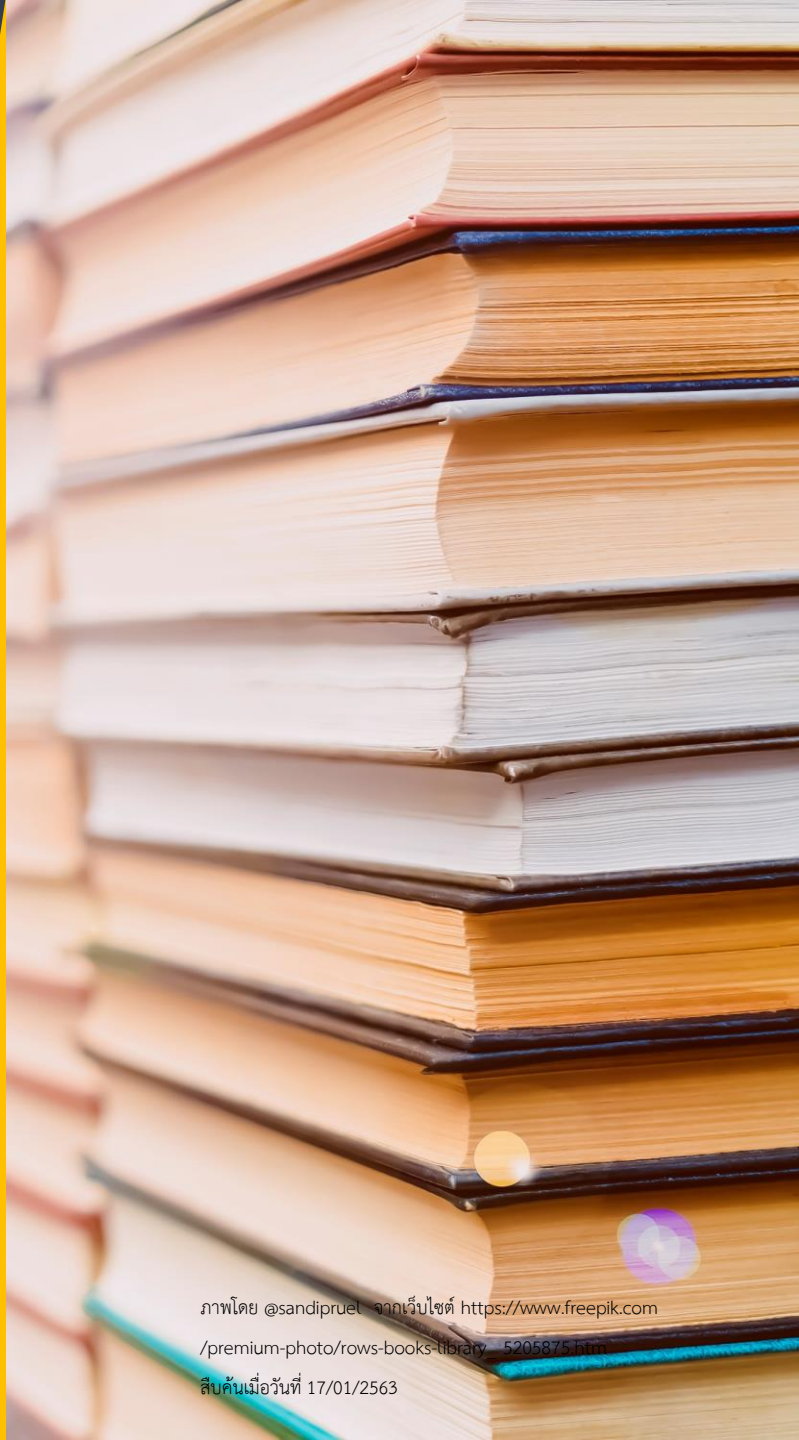
ท้าวภูวเดชพยายามหาหนทางที่จะเลี้ยงค่า
สัญญาalemอบให้พระปิ่นทองเดินทางไปอภิเษกกับ
เจ้าหญิงทัศมาลี ราชธิดาของท้าวพรหมทัต ก่อนเดินทางไป
พระปิ่นทองกล่าวว่า ถ้ากลับมานางยังไม่มีลูกจะถูกประหาร
นางแค้นงเรือเหาะตามพระปิ่นทองไปแล้ว
ถอดหน้าม้าออก ไปขออาศัยอยู่กับสองตายายในป่า
เมื่อพระปิ่นทองผ่านมา นางแค้นก็ไปอาบน้ำที่ท่าพระปิ่น
ทองเห็นเข้าเกิดหลงรัก และไปเกี่ยวพารานสี จนได้นาง
แค้นเป็นเมีย ต่อมานางแค้นตั้งครรภ์ พระปิ่นทองต้องการ
กลับกรุงมิถิลาและได้มอบแหวนให้นางแค้นเพื่อยืนยันว่า
เด็กในท้องนางแค้นเป็นลูกของพระปิ่นทองจริง

ขณะเดินทางกลับกรุงมิถิลา ระหว่างอยู่ในทะเลเรือ
สำเภาของพระปิ่นทองถูกมรสุมพัดเข้าไปในถีนยักษ
นางแก้วคลอดบุตรชายชื่อว่า “ปิ่นแก้ว” ก็คิดจะพาลูก
กลับไปหาพระปิ่นทอง โดยได้แวะไปลาพระฤๅษี
พระฤๅษีบอกนางแก้วว่า พระปิ่นทองอยู่ในอันตราย
นางแก้วฝากลูกไว้กับพระฤๅษีแล้วแปลงร่างเป็นผู้ชาย
ขึ้นเรือเหาะไปรบกับท้าวพาลราช เจ้าเมืองยักษ
จนได้รับชัยชนะ

แก้วมารอพระปิ่นทองพร้อมกับอุ้มลูกที่ฤษีตั้งชื่อไว้ว่า
พระปิ่นแก้ว พระปิ่นทองหาว่าแก้วหลอกว่าเป็นลูกตน
แต่เมื่อเห็นแหวนที่ตนให้ไว้ก็พูดไม่ออก กล่าวถึง
ทำวกายมาตที่เป็นญาติกับทำวพาลราชที่ถูกแก้วสังหาร
เมื่อทราบเรื่องก็เกิดความแค้นยกไพร่พลยกเข้ามาล้อม
เมืองมิถิลา

พระปิ่นทองตามไปองง้อนางแก้ว แต่แก้วก็ยัง
เล่นตัว จนพระปิ่นทองทำท่าจะเชือดคอตายแก้ว
จึงยอมถอดหน้าม้า สร้างยินดีให้กับทุกคน พิธีอภิเษก
สมรสจัดขึ้นอย่างเอิกเกริก ไม่นานแก้วก็ตั้งครรภ์
ทำวประกายกรดูข่าวทำวประกายมาตถูกฆ่าตาย
ก็แค้น คิดจะบุกเมืองมิถิลา

ท้าวประกายกรดบุกเมืองมิถิลา ประชาชนแตกตื่นกันทั่ว
พระปิ่นแก้วยกทัพไปสู่กับพวกยักษ์แต่สู้ไม่ได้ ต้องถอยร่น
แก้วจำต้องออกไปสู้กับยักษ์ ทั้ง ๆ ที่ตั้งครรภ์
แก้วที่ท้องแก่สู้กับท้าวประกายกรด ถูกท้าวประกาย
กรดถีบ แก้วเจ็บท้อง คลอดพระธิดาออกมา 3 องค์
ท้าวประกายกรดตกใจมากที่รู้ว่าแก้วเป็นหญิง แก้วใช้ผ้า
เปื้อนเลือดฟาดเข้าใส่ ทำให้มนต์ยักษ์เสื่อม ท้าวประกาย
กรดถูกฆ่าตาย เมืองมิถิลากลับสู่ความสงบตั้งแต่นั้นมา

จับใจความสำคัญ

ตีความ

- ตัวละคร
- พฤติกรรมตัวละคร
- แก่นเรื่อง
- ข้อคิด/สิ่งที่สะท้อน

ประเมินค่า

คำไทยควรรู้

ลัทธินิษฐาน

สันนิษฐาน

ความหมาย

ลงความเห็นเป็น

การคาดคะเนไว้ก่อน

บทเรียนครั้งต่อไป

“การอ่านตีความ และประเมินค่า (ขยายผล)”

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th
ติดต่อครูผู้สอนได้ที่ แฟนเพจเจ้าหญิงปุปะเปรี้ยวแห่ง dltv9

ภาพโดย @sandipruet จากเว็บไซต์ <https://www.freepik.com>

[/premium-photo/rows-books-library_5205875.html](https://www.freepik.com/premium-photo/rows-books-library_5205875.html)

สืบค้นเมื่อวันที่ 17/01/2563